

[Hjermind.]

været skellig Grund til at rejse Tiltale, og der er Eksempler paa — saaledes har jeg faaet det oplyst i hvert Fald —, at man har løsladt Personer og derefter rejst Tiltale imod dem, uden at der er kommet nye Oplysninger frem i deres Sager. Hvis dette er Tilfældet, kan man jo nok forstaa, at der maa en nærmere Klaring til af, hvorledes Forholdet skal være. Jeg vil tro, at det særlig er i København, at man har praktiseret det saaledes. De Tal, det ærede Medlem Hr. Busch-Jensen nævnte, at der bl. a. i København kun sad 3 070, tyder for mig ogsaa paa, at det er muligt, at man har administreret det gældende Retsplejelovstillæg saaledes, at man i et vist Omfang har foretaget Løsladelser. Dette vil jeg advare imod, og jeg vil henstille, at der bliver givet Anledning til en Behandling i et Udvalg, inden endelig Stilling kan tages til dette Lovforslag.

Robert Mikkelsen: Fra et Tidspunkt lidt ud paa Sommeren i Aar var det, ligesom der opstod en Svækkelse i den første stærke Stemning, der prægede Danmark efter Befrielsen. Man begyndte at kritisere Forræderilovene og den Fremgangsmaade, der var vedtaget for disse Sagers Behandling. Kritikken kom fra flere Sider; dels var der fremtrædende Folk, som udtalte en efter min Mening helt ubegrundet Ængstelse for, at vi nu under Afregningen med Landsforræderne selv skulde blive smittet af noget af den Brutalit og Mangel paa menneskelige Hensyn, som var karakteristisk netop for disse Forbryderes Færd, og dels var der en Række Jurister, som angreb Loven ud fra formalistisk-juridiske Standpunkter. Typisk for dette sidste Standpunkt er f. Eks. en Artikel, som Formanden for Sagførerraadet, Højesterets sagfører Steglich-Petersen, har offentliggjort netop i disse Dage, den 1. December. Med Formandens Tilladelse vil jeg citere et Par Linier fra denne Artikel, som sikkert giver Udtryk for adskillige Juristers Syn paa Sagen. Højesterets sagfører siger:

„Regeringens Politik“ — der er her bl. a. Tale om Scavenius-Regeringen —, og dens forskellige Meningstilkendegivelser maatte for Befolkningen staa som vejledende for, hvad der maatte betragtes som retmæssigt eller som retsstridigt, uanset om man fandt den nævnte Politik og de nævnte Udtalelser sympatiske eller stemmende med Flertallets nationale Ønsker.“

Og lidt senere:

„Regeringen havde Valget imellem at betragte Besættelsen som „casus belli“ eller til Trods for denne at opretholde Neutraliteten. Man valgte det sidste. Men bliver det da ikke denne Retstilstand, der bliver afgørende for, hvad Borgerne *retligt set* kan foretage sig?“

Ja, herefter kunde jo baade alle Frikorpsfolk og ikke mindst alle Værnemagere være straffri, og jeg tror, at dette Citat er tiistrækkeligt til at vise, hvor langt en højt anset Jurist med formel-juridisk Argumentation kan fjerne sig fra Befolkningens sunde Retsfølelse.

Men disse forskellige Udtalelser, som sikkert ud fra uadadelige Motiver giver Udtryk for Kritik og Betæneligheder, er utvivlsomt blevet udnyttet af Kredse, hvis Hensigter var af en ganske anden Karakter. Kravet om Udrensning er ikke blot et Krav om Afstraffelse af dem, der har angrebet og undermineret det danske Demokrati i de Aar, der er gaaet, men det er ogsaa, og først og fremmest, et Krav om, at der skabes et Værn mod, at saadanne Tilstande kan indtræde igen, et Krav om et aktivt Demokrati, og det er klart, at der ogsaa efter 5. Maj er indflydelsesrige Kredse her i Landet, som ikke har større Sympati for saadanne Krav. Derfor kom der noget kunstigt opblæst over den Drejning i Stemningen, der opstod i Sommerens Løb, den blev ligesom forceret frem, saa det for nogle kom til at se ud, som om det drejede sig om et fuldstændigt Stemningsomslag. Noget saadant er der naturligvis ikke Tale om. Nogle af de Herrer, som under Besættelsestiden var højt talende Tyskervenner, og som efter Befrielsen har fundet det rettest at holde sig lidt i Baggrunden, tog fejl af Situationen, de vendte lidt for demonstrativt tilbage til Direktørstolen. De har sikkert fortrudt, at at de ikke ventede lidt længere endnu.

Befolkningens Krav om Udrensning er ikke opgivet, det lever stærkt og usvækket, og i den Forstand, jeg før nævnte, som et Krav om Aktivisering af Demokratiet og som et Krav om at faa fjernet antidemokratiske Elementer fra offentlige og ledende Stillinger. Og her er jeg overbevist om, at Kravet i den Tid, der kommer, snarere vil forstærkes end aftage.

Det, der bliver staaende som Resultat af den Drøftelse, der har været ført, er efter min Mening, at vort Retssystem selvfølgelig ikke maa brutaliseres, og at Sagerne ikke maa trækkes urimeligt i Langdrag, at aabenbart uskyldige ikke maa holdes indespærret,